

อนามัย โรงเรียน School Health

สมศักดิ์ โทงำปา

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House
www.nupress.grad.nu.ac.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

สมศักดิ์ โทจำปา.

อนามัยโรงเรียน.-- พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2562.
158 หน้า.
1.อนามัยโรงเรียน. I. ชื่อเรื่อง.

371.71

ISBN 978-616-426-133-4

ISBN (e-book) 978-616-426-134-1

สพพ. 56

ราคา 250 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร ห้ามการลอกเลียนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
ไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ นอกจกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร เท่านั้น

ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

- มีวางจำหน่ายที่
- ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** อาคารวิทยกิตติ ชั้น 14 ซอยจุฬาลงกรณ์ 64 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
สาขา ศาลาพระเกี้ยว กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-7000-3
สยามสแควร์ อาคารวิทยกิตติ กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-9881, 0-2255-4433
มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-5
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา โทร. 044-216131-2
มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ร.ร.จปร.) จังหวัดนครนายก โทร. 037-393-023, 037-393-036
จัดสรรจามจุรี กรุงเทพฯ โทร. 0-2160-5301
มหาวิทยาลัยพะเยา โทร. 0-5446-6799, 0-5446-6800
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร. 044-922662-3
สาขาย่อยคณะครุศาสตร์จุฬาฯ โทร. 0-2218-3979
สาขาหัวหมาก โทร. 02-374-1378
 - ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** อาคารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2579-0113
 - ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์** อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2613-3899, 0-2623-6493
สาขา ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 0-5394-4990-1
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โทร. 0-7428-2980, 0-74282981
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา โทร. 0-7329-9980
 - ที.บี.ฟอร์ บุ๊คส์ (ปทุมธานี) จำกัด** 54/3 ตำบลบ้านกระแจะ ถนนศิลปาชีพ-บางไทร อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000 โทร. 0-2977-9600-4

กองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ทางวิชาการของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

ออกแบบปก สรญา แสงเย็นพันธ์

ออกแบบรูปเล่ม สัณญา จันทา

พิมพ์ที่ รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3 30-31 ถนนพญาลีโท อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0-5525-8101

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคมผู้จัดพิมพ์
และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย
<http://www.thaibooksociety.com>

พิมพ์บน
กระดาษคุณภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อ
กระดาษและมลพิษทางอากาศ

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อได้ที่
ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

✉ nuph@nu.ac.th สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
☎ 0 596 8833-8836 [nu_publishing](https://twitter.com/nu_publishing)

คำนำ

หนังสืออนามัยโรงเรียนเล่มนี้ผู้เขียนได้ทุ่มเทเวลาและความพยายามอย่างมากเพื่อให้หนังสือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้เขียนได้เรียบเรียงขึ้นสำหรับทุกคนที่ต้องการเรียนรู้เรื่องของงานอนามัยโรงเรียนและใช้เป็นแนวทางสำหรับการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน เรื่องแนวคิดและบทบาทพยาบาลอนามัยชุมชนในงานอนามัยโรงเรียนสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยแนวคิดการพยาบาลอนามัยชุมชนในงานอนามัยโรงเรียน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ บทบาทและหน้าที่ของพยาบาลอนามัยชุมชนในการตรวจสุขภาพนักเรียน และการลงบันทึก รวมถึงการให้สุขศึกษาและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยใช้แนวปฏิบัติของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก ซึ่งนักศึกษาพยาบาลและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขภาพในโรงเรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้และปฏิบัติ รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนได้นำไปศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ต่อไป

อย่างไรก็ดี ผู้เขียนขอขอบคุณค่าของหนังสือเรื่องนี้เพื่อเป็นเครื่องบูชาแต่บิดาของผู้เขียนซึ่งได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว และมารดาผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งทั้งสองเป็นผู้ที่รักและเคารพยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด วรณพรศิริ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้มอบโอกาสและให้ข้อเสนอแนะตลอดช่วงระยะเวลาของการเขียนหนังสือเล่มนี้ และที่ลืมไม่ได้คือครอบครัวผู้เขียนเองที่เป็นกำลังใจให้ตลอดมา

ผศ. ดร.สมศักดิ์ โทจำปา

สารบัญ

บทที่ 1 แนวคิดงานอนามัยโรงเรียน	1
» สุขภาพกับการศึกษา	2
» ความสำคัญของงานอนามัยโรงเรียน	4
» ขอบเขตของงานอนามัยโรงเรียน	5
» ลักษณะงานอนามัยโรงเรียน	5
» งานอนามัยโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	7
บทที่ 2 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	13
» ความสำคัญของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	14
» คุณลักษณะของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	15
» องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	16
» การเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	26
» แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	27
» ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	29
» มาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	30
» การประกาศรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	31
» โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร	32
บทที่ 3 พยาบาลชุมชนในงานอนามัยโรงเรียน	39
» พยาบาลอนามัยชุมชน	40
» สถานที่ปฏิบัติงานของพยาบาลอนามัยชุมชน	40
» ลักษณะการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลอนามัยชุมชน	41
» คุณสมบัติของพยาบาลปฏิบัติงานอนามัยชุมชน	42
» มาตรฐานการพยาบาลอนามัยชุมชน	43

» บทบาทของพยาบาลอนามัยชุมชน	45
» บทบาทหน้าที่พยาบาลชุมชนในงานอนามัยโรงเรียน	45
» การดำเนินงานอนามัยโรงเรียนของพยาบาลอนามัยชุมชน	46
» บทบาทในการสนับสนุนเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	48

บทที่ 4 การตรวจสุขภาพนักเรียนในโรงเรียน

» การตรวจสุขภาพนักเรียน.....	52
» วัตถุประสงค์ของการตรวจสุขภาพนักเรียน	52
» ขั้นตอนการตรวจสุขภาพนักเรียน	52
» การประเมินการเจริญเติบโต	54
» ระบบเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กนักเรียน	55
» การวัดสายตา	57
» การตรวจสมรรถภาพหู.....	62
» การตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน	64
» การทดสอบสมรรถภาพทางกาย.....	69

บทที่ 5 การส่งเสริมและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพนักเรียน.....

» การส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน.....	80
» การรณรงค์ส่งเสริมการป้องกันบุหรี่และแอลกอฮอล์ในโรงเรียน.....	83
» การส่งเสริมและป้องกันโรคที่เกิดบ่อยในโรงเรียน	87
» การเฝ้าระวังและการควบคุมโรคระบาดในโรงเรียน	94
▪ การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ	95
▪ การปิดโรงเรียนเมื่อมีโรคระบาด.....	96

บทที่ 6 อนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

» ความสำคัญของการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน.....	100
» สิ่งแวดล้อมที่ควรคำนึงในการจัดหาและปรับปรุงในโรงเรียน	101

▪ พื้นที่สร้างโรงเรียน.....	101
▪ อาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง	101
▪ ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน.....	103
▪ การถ่ายเทอากาศและแสงสว่าง.....	104
▪ ห้องปฐมพยาบาล ยาและข้อควรระวังในการใช้ยา.....	104
▪ โรงอาหารและโรงครัว	106
▪ สนาม.....	107
▪ น้ำดื่ม น้ำใช้	107
▪ ส้วมและที่ปัสสาวะ	108
» การดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ทั่วไป.....	110
▪ วิธีการกำจัดขยะ.....	110
▪ การระบายน้ำ	112
▪ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจในโรงเรียน.....	112
» การสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน.....	113

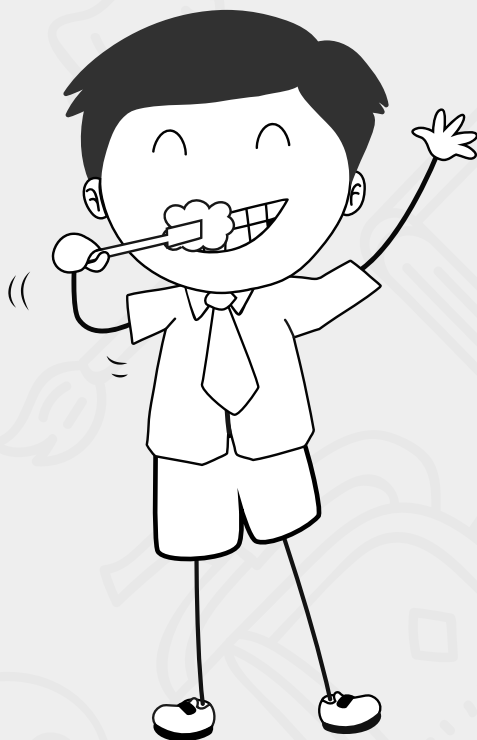
บทที่ 7 การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน.....115

» ความหมายของคำว่า “สุขศึกษา”.....	116
» ความสำคัญของการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน	117
» จุดมุ่งหมายของการสอนสุขศึกษา	118
» หลักการเบื้องต้นสำหรับการสอนสุขศึกษา.....	119
» การกำหนดเนื้อหาในการสอนสุขศึกษา.....	120
» แผนการสอนสุขศึกษา.....	121
» ตัวอย่างแผนการสอนสุขศึกษา.....	122
» การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสุขศึกษา.....	124

บทที่ 8 กระบวนการพยาบาลในงานอนามัยโรงเรียน.....	131
» การนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในงานอนามัยโรงเรียน	132
» ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล.....	133
» สรุปการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในงานอนามัยโรงเรียน	139
ภาคผนวก.....	142
ดัชนี	147

บทที่ 1

แนวคิด งานอนามัยโรงเรียน

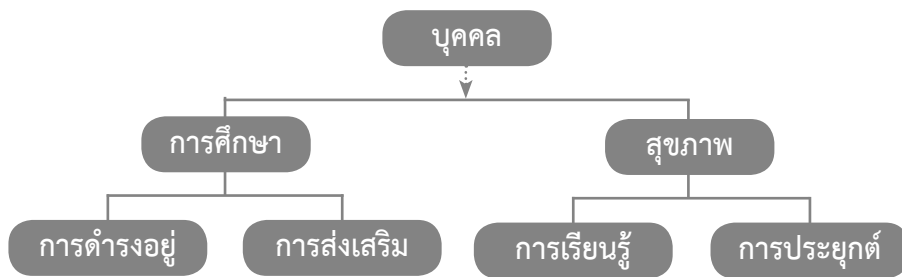

การพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของเด็กวัยเรียนจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการศึกษา ซึ่งสุขภาพกับการศึกษานั้นยากที่จะแยกออกจากกันได้ หรือที่เรียกว่า “สุขภาพเป็นบูรณาการส่วนหนึ่งของการศึกษา” นั้น เป็นหน้าที่ของพยาบาลผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนที่ต้องดำเนินการ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค แก้ไขปัญหาสุขภาพ และฟื้นฟูสุขภาพนักเรียน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการตรวจสุขภาพนักเรียน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญในการค้นหาความบกพร่องหรือความผิดปกติด้านสุขภาพของนักเรียน เป็นการช่วยคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพตั้งแต่ในระยะเริ่มแรก สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และดูแลรักษา หรือส่งต่อไปรับการรักษาได้ทันเวลาที่ ซึ่งจะช่วยป้องกันภาวะแทรกซ้อนหรือความพิการ ที่อาจเกิดขึ้นได้

สุขภาพกับการศึกษา

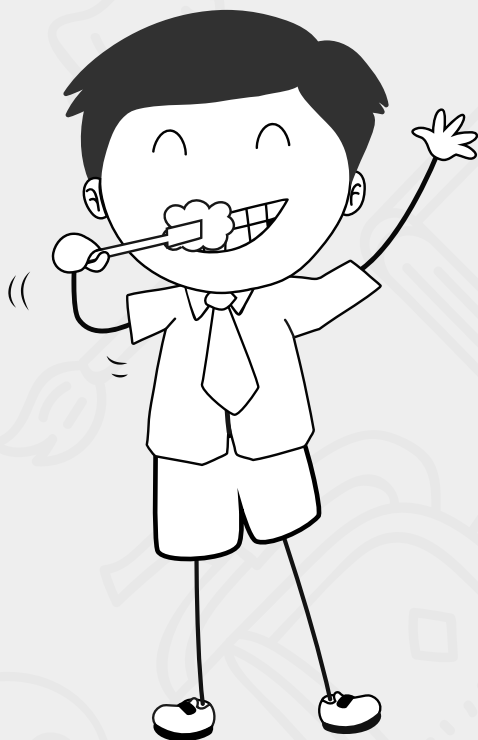
“สุขภาพ” (WHO, 1948 อ้างอิงใน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558) ตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก (WHO: World Health Organization) ได้ให้ความหมายของสุขภาพไว้ในธรรมนูญขององค์การอนามัยโลกเมื่อปี ค.ศ. 1948 ไว้ว่า คือ ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งความสมบูรณ์ของร่างกายคือการที่ร่างกายมีความแข็งแรง คล่องแคล่ว ไม่เป็นโรค และไม่พิการ ความสมบูรณ์ทางจิตคือการที่เรามีจิตใจที่เป็นสุข ร่าเริง มีสติ ความสมบูรณ์ทางสังคมคือการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง และความสมบูรณ์ทางจิตวิญญาณเกิดขึ้นเมื่อเราทำความดี เช่น รู้จักการเสียสละ มีความเมตตากรุณา เป็นต้น สุขภาพที่ดี จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคน

ภาพที่ 1 ภาพแผนผังแสดงความสัมพันธ์กันระหว่างการศึกษาและสุขภาพ

บทที่ 2

โรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (World Health Organization, 1998 อ้างอิงใน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558) ตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก (WHO: World Health Organization) คือ โรงเรียนที่มีขีดความสามารถแข็งแกร่งมั่นคงที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดีเพื่อการอาศัย ศึกษา และทำงาน (A health promoting school is a school constantly strengthening its capacity as a healthy setting for living, learning and working) สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้ความหมายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ โรงเรียนที่มีความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการมีสุขภาพดีของทุกคนในโรงเรียน การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นการพัฒนาที่มีความครอบคลุมทุกมิติด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคน ทั้งในโรงเรียนและชุมชน ให้สามารถนำความรู้และทักษะด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการดูแลเอาใจใส่สุขภาพของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถตัดสินใจในการควบคุมสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะนักเรียนจะได้รับการปลูกฝังทัศนคติ ฝึกทักษะและพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม สมาชิกในชุมชนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย ทำให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

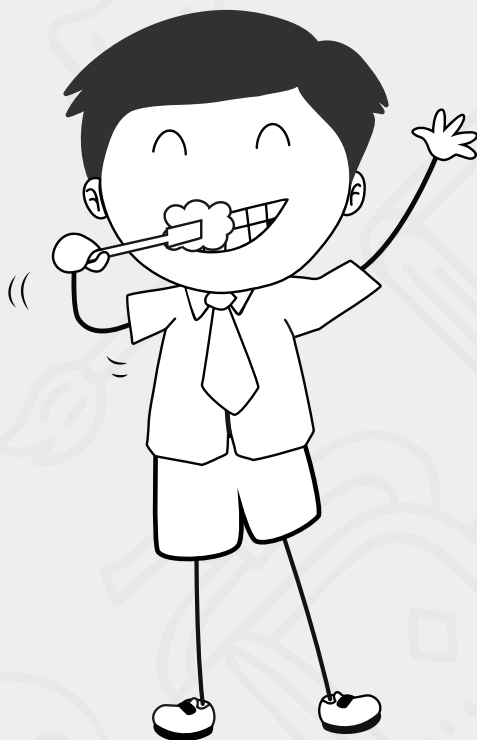
ความสำคัญของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558; วราภรณ์ บุญเชียง, 2558)

ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านสารสนเทศ (Information Technology) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกอยู่ในยุคไร้พรมแดนและนำไปสู่การจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดโอกาสและภาวะคุกคามต่อคุณภาพชีวิต ดังนั้น การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและสมรรถภาพ ให้มีพื้นฐานในการคิด การเรียนรู้ และมีทักษะในการจัดการและการดำรงชีวิต สามารถเผชิญกับการแก้ปัญหาสังคมเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีการปรับกระบวนการพัฒนาใหม่ให้พร้อมกับการสร้างโอกาสและหลักประกัน ให้ทุกส่วนในสังคมได้ร่วมคิด ร่วมกำหนดแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและติดตามประเมินผล โดยต้องให้คนไทยได้รับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา กระบวนการเรียนรู้ และทักษะความรับผิดชอบตนเอง รวมถึงมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติได้ ทั้งนี้

บทที่ 3

พยาบาลชุมชน ในงานอนามัยโรงเรียน

พยาบาลอนามัยชุมชน

การพยาบาลอนามัยชุมชน (Community Health Nursing) คือ การพยาบาลสาขาหนึ่งซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสุขภาพของชุมชน โดยนำความรู้ทางการพยาบาลศาสตร์ การสาธารณสุขศาสตร์ สังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ ฯลฯ มาใช้ในการปฏิบัติโดยนำกระบวนการพยาบาลหรือกระบวนการแก้ปัญหามาใช้ปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนและบุคลากรอื่นในทีมสุขภาพ ในทุกขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการด้านบริการต้องมีความเหมาะสมกับภาวะสุขภาพและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ไพเราะ ผ่องโชค และคณะ, 2549, หน้า 2) การพยาบาลอนามัยชุมชนเป็นการดูแลสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชนในเขตที่รับผิดชอบดูแลทั้งผู้ที่มีสุขภาพดี ผู้ที่ไม่เจ็บป่วย ผู้ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อโรค และผู้ที่อยู่ในภาวะเจ็บป่วยทั้งเรื้อรังและเฉียบพลัน โดยผสมผสานบริการครบถ้วนทั้ง 4 มิติ คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาโรค และการฟื้นฟูสภาพ จัดสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุของโรคและปัญหาสุขภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพิ่มศักยภาพและความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเอง เพื่อให้มีสุขภาพดี ลดการป่วย การตาย ความพิการจากโรค หรือปัญหาสุขภาพที่มีวิธีป้องกันได้

สถานที่ปฏิบัติงานของพยาบาลอนามัยชุมชน

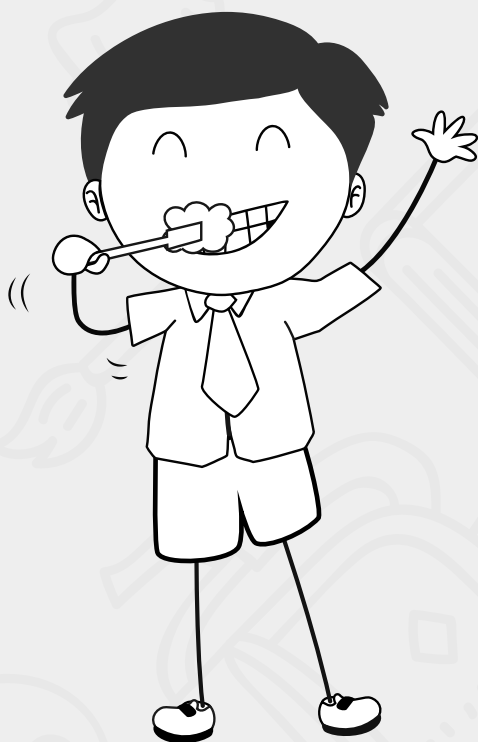
สถานที่ปฏิบัติงานของพยาบาลอนามัยชุมชน มีทั้งในสถานบริการและนอกสถานบริการทางสุขภาพ ดังนี้ (ไพเราะ ผ่องโชค และคณะ, 2547, หน้า 3)

1. การปฏิบัติงานในสถานบริการแก่ผู้มารับบริการเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล ได้แก่ ในคลินิกผู้ป่วยนอก คลินิกตรวจรักษาโรคเบื้องต้น คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี คลินิกวางแผนครอบครัว คลินิกตรวจก่อนคลอด และคลินิกตรวจหลังคลอด เป็นงานบริการด้านส่งเสริมสุขภาพร่างกาย ส่งเสริมสุขภาพจิต และส่งเสริมพัฒนาการ บริการด้านป้องกันโรคที่มีวัคซีนป้องกัน รวมถึงการให้สุศึกษา และการให้คำปรึกษา การตรวจคัดกรองผู้ป่วย การรักษาโรคเบื้องต้น และการส่งต่อ

2. การปฏิบัติงานนอกสถานบริการ ได้แก่ การดูแลสุขภาพแก่กลุ่มบุคคลในโรงงาน โรงเรียน ชุมชน สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน สถานดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้น การเยี่ยมครอบครัว และผู้ป่วยตามบ้าน การตรวจคัดกรองโรค การรักษาขั้นต้นและส่งต่อ การป้องกันโรคส่งเสริมสุขภาพกาย

บทที่ 4

การตรวจสุขภาพ นักเรียนในโรงเรียน

การตรวจสุขภาพนักเรียน

การตรวจสุขภาพนักเรียน (Health Examination or Health Appraisal) ในโรงเรียน เป็นกิจกรรมเพื่อสำรวจความผิดปกติทางด้านสุขภาพในระยะเริ่มแรก เพื่อดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไข หรือส่งต่อ เพื่อขอคำแนะนำหรือบำบัดรักษา ป้องกันมิให้ความบกพร่องนั้น ๆ ลุกกลามเป็นผลร้ายแรง ป้องกันการแพร่กระจายของโรค ช่วยจูงใจนักเรียนให้เกิดความสนใจที่จะดูแลสุขภาพตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดี (พรพรรณ ททรัพย์ไพบุลย์กิจ และศิวพร อังวัฒนา, 2555; วราภรณ์ บุญเชียง และวิลาวัลย์ เตือนราษฎร์, 2555; สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2560)

วัตถุประสงค์ของการตรวจสุขภาพนักเรียน

1. เพื่อค้นหานักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสุขภาพตั้งแต่ในระยะเริ่มแรก และให้คำแนะนำในการรักษา แก้ไข หรือส่งต่อได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อป้องกันอาการที่จะเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความพิการได้
3. ป้องกันไม่ให้เกิดโรคติดต่อในโรงเรียน
4. เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง
5. ฝึกให้นักเรียนมีสุขนิสัยทางด้านสุขภาพที่ดี

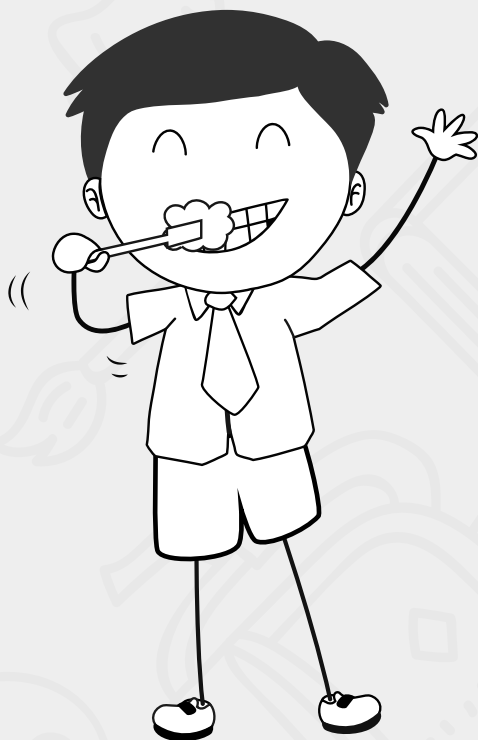
ขั้นตอนการตรวจสุขภาพนักเรียน

การตรวจสุขภาพนักเรียนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (ปิยะนุช จิตตสุนนท์, 2553; วราภรณ์ บุญเชียง, 2558; สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2560) คือ

1. การวางแผนการตรวจสุขภาพ ผู้ทำการตรวจสุขภาพควรมีแผนปฏิบัติงานที่แน่นอน โดยกำหนดวัน เวลา และชั้นเรียนที่จะทำการตรวจสุขภาพ เพื่อให้ทางโรงเรียนจัดเตรียมนักเรียน และบัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (บัตร ส.ศ.3) ในกรณีที่ไม่มีห้องพยาบาลทางโรงเรียนจะได้เตรียมสถานที่และอุปกรณ์บางอย่างให้ด้วย
2. การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการตรวจสุขภาพ ผู้ทำการตรวจสุขภาพควรจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการตรวจสุขภาพไว้ให้พร้อม เช่น ไฟฉาย ไม้กดลิ้น หูฟัง ปรอทวัดอุณหภูมิ เครื่องมือตรวจหู

บทที่ 5

การส่งเสริมและเฟ้าระวัง ปัญหาสุขภาพนักเรียน

การส่งเสริมและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนมีความสำคัญมากในงานอนามัยโรงเรียน เพราะปัญหาสุขภาพต่าง ๆ ที่พบมีผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียนทั้งในระดับเล็กน้อยจนถึงรุนแรงมากขึ้นอยู่กับปัญหาสุขภาพที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลต่อการเรียนของตัวนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้น ถ้ามีการส่งเสริมและเฝ้าระวังที่ดีจะทำให้ลดปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาได้ ทุกคนในโรงเรียนย่อมมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและเฝ้าระวังปัญหาด้านสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นครูใหญ่ ครูประจำชั้น นักเรียน หรือภารโรง รวมทั้งผู้ประกอบการหรือผู้จำหน่ายอาหาร บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อสุขภาพของส่วนรวม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและพยาบาลอนามัยโรงเรียนย่อมมีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินการส่งเสริม ป้องกัน และเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพในโรงเรียนและให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายโรงเรียน หรือแม้แต่ผู้ปกครองก็มีบทบาทในส่วนนี้เหมือนกัน เช่นไม่ให้บุตรที่ป่วยมาโรงเรียนเพราะจะทำให้เกิดการแพร่เชื้อโรคไปยังนักเรียนคนอื่น เป็นต้น ดังนั้นบทนี้จึงได้ อธิบายวิธีการส่งเสริมและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้น บ่อย ๆ กับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในงานอนามัยโรงเรียนต่อไป

การส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน

(ดรุณี ทายะติ, 2544; วราภรณ์ บุญเชียง, 2558; ศิวพร อึ้งวัฒนา และพรพรรณ ททรัพย์ไพบลูย์กิจ, 2555; สภาการพยาบาล, 2554; สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2560)

ความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นเรื่องที่ทุกคนในโรงเรียนต้องช่วยกันระวังและป้องกัน ดังนั้นคณะกรรมการความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วยครูใหญ่ ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง กรรมการสภานักเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้องในชุมชนเป็นกรรมการ เพื่อให้นักเรียนได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน ดังนั้นการส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่

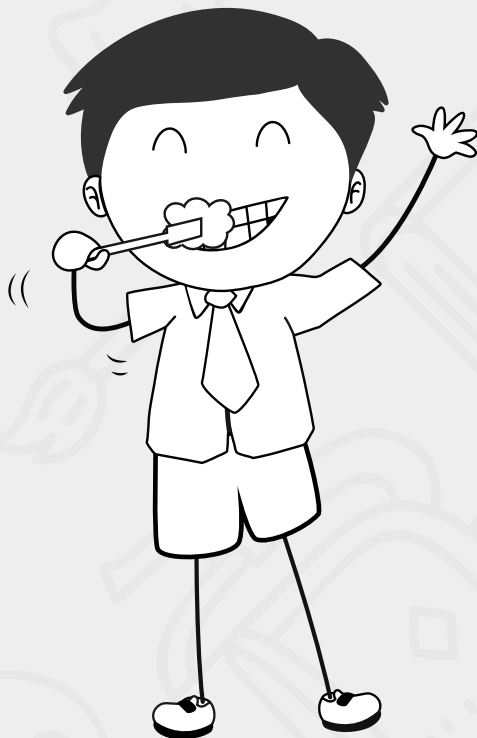
1. อุบัติเหตุทางถนน

1.1 ปลุกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน โดยการให้ความรู้เรื่องกฎจราจร การใช้รถใช้ถนน การขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย (เฉพาะในเด็กที่อายุมากกว่า 15 ปี ที่สามารถขับขี่ได้ตามกฎหมาย) เป็นต้น

1.2 สร้างให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยการเป็นแบบอย่างในการใช้รถใช้ถนนที่ดีให้แก่นักเรียน

บทที่ 6

อนามัยสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน

ความสำคัญของการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

สิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มีทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต อาจเป็นสิ่งที่เป็นรูปธรรมมีลักษณะทางกายภาพมองเห็น จับต้องหรือสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสอื่น ๆ ได้ เช่น มนุษย์ พืช สัตว์ ดิน น้ำ อากาศ สิ่งของต่าง ๆ หรือเป็นนามธรรม ซึ่งไม่สามารถมองเห็นหรือสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสอื่น ๆ ได้ เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อต่าง ๆ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558; อาคม รุนสีงาม, 2551) ดังนั้น สิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ หรือสังคม ต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมนุษย์หรือพัฒนาการต่าง ๆ ของมนุษย์ทั้งทางตรง และทางอ้อม ด้วยผลของการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม ทั้งในการดำรงชีพและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาจส่งผลทำให้สิ่งแวดล้อมกลายเป็นของเสียหรือถูกของเสียปนเปื้อนจนเกิดอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ได้

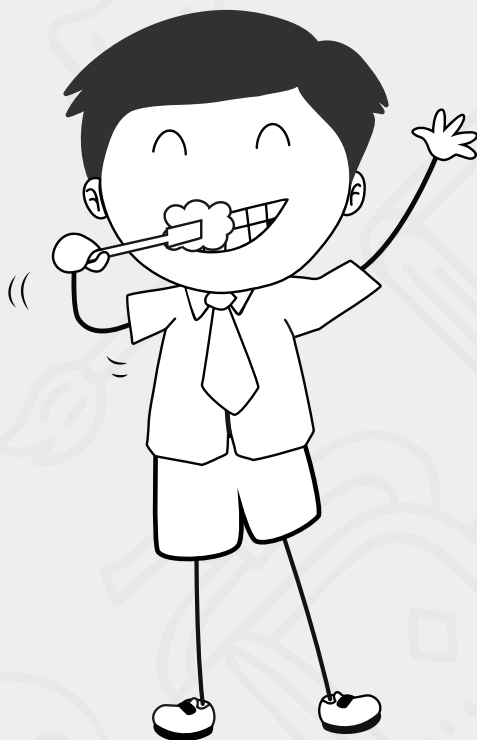
อนามัย (Health) หมายถึง “สภาวะที่มีสุขภาพสมบูรณ์ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีพ อยู่ในสังคมได้ด้วยดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและความทุพพลภาพ”(องค์การอนามัยโลก, 1948 อ้างอิงใน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558)

อนามัยสิ่งแวดล้อม (Environment Health) หมายถึง การจัดการและควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เป็น หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อันจะส่งผลให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม และหมายถึง สถานที่ให้ความรู้ ให้การศึกษาอบรม และใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ (อาคม รุนสีงาม, 2551)

ดังนั้น การอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นการนำศาสตร์และศิลป์มาใช้ในการดูแล และควบคุมปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของเด็กและบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งด้านกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสังคม โดยใช้ความหมายทางทฤษฎีนำไปสู่ การปฏิบัติ เช่น การประเมิน การสำรวจปัญหา การแก้ไข โดยมีการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ และมีความปลอดภัยในชีวิต เพื่อให้เด็กได้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและปลอดภัยขณะที่อยู่ในโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะจะมีผลต่อสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยต่อชีวิตเด็ก ในโรงเรียน ตลอดจนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชนอีกด้วย การจัดโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ จึงควรคำนึงถึงหลัก 4 ประการด้วยกัน คือ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558; อาคม รุนสีงาม, 2551)

บทที่ 7

การสอนสุขศึกษา ในโรงเรียน

ความหมายของคำว่า “สุขศึกษา”

สมาคมการศึกษาแห่งชาติและสมาคมแพทย์อเมริกันได้ให้ความหมายของคำว่าสุขศึกษาไว้ว่า “สุขศึกษาคือผลรวมของประสบการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ เจตคติ และความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

Dorothy Nyswander (อ้างอิงใน วาสนา, 2550) ได้ให้ความหมายของสุขศึกษาไว้ว่า “สุขศึกษา” คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในตัวบุคคล การเปลี่ยนแปลงนี้สัมพันธ์กับความสัมฤทธิ์ผลส่วนบุคคลและส่วนชุมชนตามเป้าหมายทางสุขภาพอนามัย สุขศึกษาไม่สามารถที่จะหิบบิ้นให้บุคคลอื่นโดยบุคคลหนึ่งได้ สุขศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพลวัตที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยบุคคลอาจยอมรับหรือไม่ยอมรับข้อมูล เจตคติ และการปฏิบัติใหม่ ๆ ซึ่งเกี่ยวกับเป้าหมายของการมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขก็ได้”

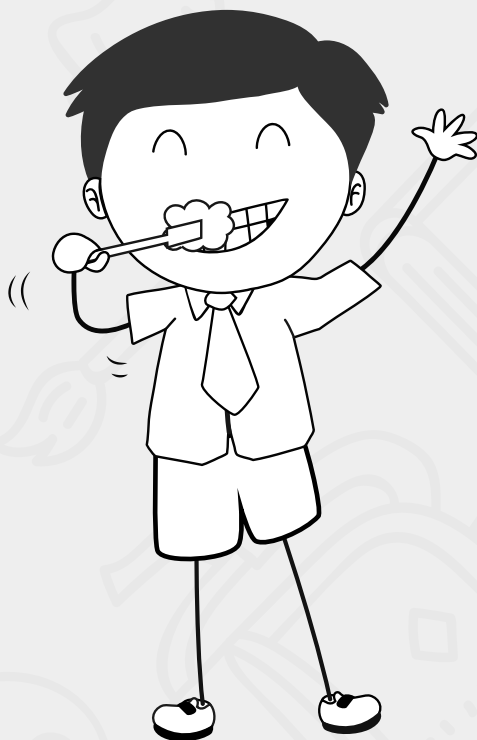
W.H.O. Technical Report No.89 (อ้างอิงใน วาสนา, 2550) ให้ความเห็นว่า “สุขศึกษาก็เช่นเดียวกับการศึกษาทั่ว ๆ ไป คือ เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมของบุคคล สุขศึกษาจะเน้นที่การพัฒนาการปฏิบัติทางสุขภาพอนามัย ซึ่งเชื่อว่าจะก่อให้เกิดสภาวะความเป็นอยู่ที่ดีที่สมบูรณ์ที่สุด”

Mayhew Derryberry (อ้างอิงใน วาสนา, 2550) ได้ให้ความหมายสุขศึกษาไว้ง่าย ๆ เพื่อให้บุคคลทั่วไปเข้าใจดังนี้ “สุขศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เจตคติที่มีต่อการป้องกันและรักษา และการปฏิบัติทางสุขภาพอนามัย ตลอดจนนิสัยในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่างของบุคคลนั้น ดังนั้น สุขศึกษาจึงไม่ใช่กิจกรรมที่จะทำโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเท่านั้น แต่เป็นปฏิริยาตอบสนองของประชาชนที่มีต่อประสบการณ์ทางด้านสุขภาพทั้งหมดของเขา”

จากคำจำกัดความต่าง ๆ ดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า สุขศึกษา คือ ประสบการณ์ทั้งหมดทางด้านสุขภาพที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่ดีและถูกต้องต่อสุขภาพของตนเอง และชุมชน ทั้งยังส่งผลให้บุคคลและชุมชนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

บทที่ 8

กระบวนการพยาบาล ในงานอนามัยโรงเรียน

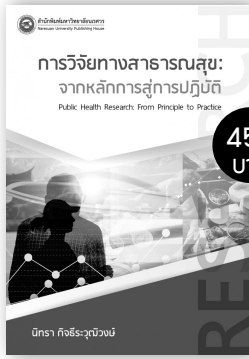

กระบวนการพยาบาล หมายถึง การปฏิบัติการพยาบาลที่มีขั้นตอนที่พยาบาลคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัยการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล การใช้แผนการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล (American Nurses Association, 1998; Potter & Perry, 2005) กระบวนการพยาบาลเป็นการวางกรอบการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล ที่มีคุณภาพในทุกมิติของการพยาบาล และทุกสถานบริการสุขภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพ สามารถใช้ได้ทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน กระบวนการพยาบาลเป็นพื้นฐานของกรอบแนวคิดวิเคราะห์ทางการพยาบาลที่เป็นระบบเป็นขั้นตอน โดยต้องอาศัยองค์ความรู้ทางการพยาบาล ทฤษฎีการพยาบาล หลักทางวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัญหาที่มาของปัญหา เพื่อนำมาสู่การวางแผนการพยาบาลให้สอดคล้องกับความต้องการหรือปัญหาสุขภาพเป็นรายบุคคล ซึ่งรวมถึงทักษะการตัดสินใจทางคลินิกในการเลือกกิจกรรมการพยาบาลในการแก้ปัญหา การค้นหาปัญหา หรือความต้องการทางสุขภาพของผู้รับบริการในแต่ละคน มีความหลากหลายที่มีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ความรุนแรงของโรคที่เป็นวิถีชีวิตชนบทชนนิยม ประเพณี เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความเชื่อ ดังนั้น กระบวนการพยาบาลจึงถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือสามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการเป็นรายบุคคลได้ กระบวนการพยาบาล ได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่พยาบาลได้นำมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ

การนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในงานอนามัยโรงเรียน

การนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในงานอนามัยโรงเรียนนั้น พยาบาลควรเข้าใจพื้นฐานคุณลักษณะของกระบวนการพยาบาลให้ดีเสียก่อนว่ากิจกรรมในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลเป็นการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ทางพยาบาล และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถคิดเป็นระบบ ตัดสินใจ และใช้เหตุและผลในการอ้างอิงได้อย่างถูกต้องตามหลักการแก้ปัญหา กระบวนการพยาบาลใช้หลักของกระบวนการแก้ปัญหาโดยมีเป้าหมายเป็นตัวกำหนด ดังนั้น ก่อนนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ ควรทำความเข้าใจในกิจกรรมและเป้าหมายในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัย

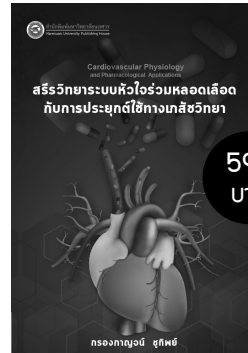
การวิจัยทางสาธารณสุข จากหลักการสู่การปฏิบัติ

ผู้แต่ง: ผศ. ดร.นิธรา กิจธีระวุฒินวงศ์
ปีพิมพ์ : 1/2560, 2/2561

การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิบของการบริการสาธารณสุขที่จำเป็นปัจจุบันนักสาธารณสุขปฏิบัติงานในระบบบริการสุขภาพที่ซับซ้อนและมีความเป็นพลวัต การวิจัยมีความจำเป็นในการสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายหรือการปรับปรุงและพัฒนาทางด้านสาธารณสุข

หนังสือเล่มนี้ นำเสนอลำดับขั้นของกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณโดยนำเสนอทั้งในส่วนของภาคทฤษฎีและตัวอย่างการวิจัยทางสาธารณสุขเพื่อให้บัณฑิตศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป มีความเข้าใจในการวิจัยทางสาธารณสุขและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้กับประชาชน

หนังสือแนะนำ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

สรีรวิทยาระบบหัวใจร่วม หลอดเลือดกับการประยุกต์ใช้ ทางเภสัชวิทยา

ผู้แต่ง: รศ. ดร.กรองกาญจน์ สุทธิพันธ์

ปีพิมพ์ : 1/2560
ปีพิมพ์ : 2/2561
ปีพิมพ์ : 3/2562

ร่างกายร่างนี้ คือ โรงละครโรงใหญ่.. มีตัวละครมากมาย กระโดดโลดเต้นไปมา... ตามบทบาทของตนเองอยู่ตลอดเวลาทุก การแสดงที่เกิดขึ้น ณ โรงละครแห่งนี้ มีเสน่ห์ของศาสตร์ด้าน “สรีรวิทยา” ซ่อนตัวอยู่ศาสตร์ที่สะท้อนกระบวนการแห่ง การมีชีวิต ศาสตร์ที่หลายเหตุการณ์ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าศาสตร์ที่ไม่อาจเข้าถึงได้... โดยการอาศัยเพียงความจะเป็น ตัวหนังสือ หรือภาพนิ่งเชิงกายวิภาคศาสตร์แต่... ต้องถูกเติม แต่งด้วย “จินตนาการ” ที่เป็นภาพเคลื่อนไหว มีชีวิตชีวา รวมกับ การคิดวิเคราะห์ทั้งจากเหตุไปสู่ผลและจากผลไปหาเหตุ จึงจะ ทำให้ความเข้าใจและความประทับใจในศาสตร์ด้านสรีรวิทยาเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง” ขอผู้อ่านจงมีอิสระในการสร้างสรรค์จินตนาการควบคู่ไปกับการอ่านตำราเล่มนี้

ผู้แต่ง: ผศ. ดร.ปัทมา สุพรรณกุล
ปีพิมพ์ : 1/2560

สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยด้านสาธารณสุข

สถิติเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวิจัย ในการพิจารณาเลือกเครื่องมือทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยนั้น ผู้วิจัยต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการเลือกใช้สถิติ ข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติตลอดจนประเภทของมาตรวัดตัวแปรที่ศึกษา จะเห็นว่า ข้อมูลเปรียบเสมือนวัตถุดิบในการผลิตงานวิจัย หากผู้วิจัยเข้าใจลักษณะวัตถุดิบก็จะสามารถเลือกใช้สถิติได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผลผลิตหรือผลงานวิจัยนั้นมีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ กระบวนการแปลงวัตถุดิบที่สำคัญคือความรอบรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธี การจัดการข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป หนังสือนี้นำเสนอสถิติประยุกต์พร้อมทั้งภาพประกอบคำอธิบายในทุกขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ พร้อมวิธีการอ่านการแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ และวิธีการนำเสนอตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้อย่างครบถ้วน

☎ 0 5596 8833-8836

📍 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

✉ nuph@nu.ac.th